

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 78.

V Ljubljani, v sredo 29. decembra 1897.

Letnik II.

„Slovenski List“ izhaja v sredo in soboto. **Naročnina** je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Vsaka številka stane 5 novč. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravištvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od 10. do 12. dopoldne. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Drugi korak do sloge na Kranjskem.

Slovenski državni poslanci s Kranjskega so pokazali s svojim sklepom dne 27. t. m., da razumejo naš položaj. Storili so sklep, da je sloga na Kranjskem neobhodno potrebna. Ne dvomimo, da bode ta sklep najlepše voščilo Slovincem za novo leto. Čast gg. poslancema dr. Šusteršiču in dr. Kreku, ki sta se prva pokazala moža in razumna politika, ter napravila inicijativo! Prejeli smo naslednji komunike:

„Dne 27. t. m. zbrali so se v Ljubljani vsi slovenski državni poslanci iz Kranjske, in sicer gg. Ferjančič, Krek, Kušar, Pfeifer, Pogačnik, Povše, Šuklje, Šusteršič in Žitnik, ter sklenili po daljšem vsestranskem posvetovanju in razmotrivanju nasledno resolucijo: „Slovenski državni poslanci iz Kranjske izražajo svoje trdno prepričanje, da sedanji položaj neobhodno v interesu slovenskega ljudstva in njega bodočnosti zahteva, da se obe slovenski stranki v deželnem zboru kranjskem združita. Da je to združenje mogoče, dokazuje prijateljsko sodelovanje državnih poslancev obeh strank v „Slovenski kršč. narodni zvezi.“ Zbrani poslanci so sklenili, da takoj uvedejo pravne poskuse mej strankama. V to svrhu izvolili so poseben odbor, ki bode povabil obe stranki na skupno posvetovanje.“

Izvolili so poslanci gospode dr. Šusteršiča, dr. Ferjančiča in dr. Kreka v odbor, ki bode delal za slogo med našimi deželnimi poslanci.

Živela zedinjena Slovenija!

Glasovi o slogi na Kranjskem.

„Soča“ piše: „Kolikokrat smo obžalovali, da naše središče, bela Ljubljana, slovenska Kranjska, ne pozna, ali pa noče poznati svoje vzvišene naloge! Obmejni Slovenci bijemo na

Goriškem, v Trstu, v Istri, na Koroškem ljut boj za obstanek svoj; štajarski rojak je klical v Ljubljani zbranim „morituri vos salutant“, na Ogorskem in v sosedni Benečiji gine naš narod počasne, pa gotove smrti, ker si sam ne more pomagati, od svojih bratov pa ne dobi nikake pomoči. Kolikokrat smo rotili svoje kranjske rojake, da bi se složili in šli na skupno delo zoper skupnega sovražnika! Reklo se je nam, da ne poznamo kranjskih razmer in da ostanimo za svojo pečjo!

Bratovski boj kranjskih Slovincév je postajal v kljub vsem shodom vedno ostrejši, in težko je nam bilo pri srcu, ko smo bili primorani gledati ta bratomorni boj, ki skupnemu narodu ni nič koristil, nego le pripomogel, da so zopet jeli vstajati v čisto slovenski deželi nemčurji in Nemci, ki so takó postali moč, s katero bode treba zopet računati! Namesto, da bi se bili Slovenci pravočasno okoristili z ugodnim političkim položajem, so se začeli Kranjci prepirati med seboj na način, o katerem je najbolje, da ne govorimo, ker je tudi naša najsrčnejša želja, da se pozabi, kar je bilo.

Menda ne morejo Kranjci kaj pokazati, kar bi bili priborili za celokupni slovenski narod v času od glasovitega Vestenecka do danes. Pogledjmo deželni zbor, deželni odbor, deželni šolski svet itd., v katerih gospodarijo Nemci vsled nesloge slovenskih veljakov. In vlada? Niti dvojezičnega uradnega lista ne privoščí vlada Slovincem. Uradnikov nemškega pokolenja in nemškega mišljenja kar mrgoli v boljših službah; Slovenec je povsod zadnji! Povsod se šopiri nemščina, šole so do malega še sedaj take, kakoršne so bile pod nemško prevlado! To ne sme več tako ostati! Ni ga prepada, da bi se ne dal premostiti, in na Kranjskem strank ne loči nepremostni prepad. Le osebnosti na stran! In dobre volje je treba! Združite se zavoljo nas obmejnih Slovincév, ki ginemo v neprestanem

boju z ljutim sovražnikom, ki nam sili skozi vsako luknjico v deželo. Slovenski narod je imel pred stoletji trikrat toliko zemlje v svoji lasti, nego je ima današnji rod, od vseh stranij obkrožen od nasprotnikov. Meje slovenske se vtisnujejo neprestano. In kedar opešajo obmejni Slovenci, pride vrsta tudi na Kranjce. Nemški „Schulverein“ in nemška „Südmärk“ na jedni, italijanska „Lega nazionale“ na drugi strani so si že razdelili naše dežele, Italijani Primorsko, Nemci pa ostanek Koroške, južno Štajersko in Kranjsko!

Glede na to, da nam bolj, kot kedaj pred, uprav zdaj preti pogin od vseh stranij, iskreno pozdravljamo izjavo poslanca dr. Šusteršiča na shodu 19. t. m. v Ljubljani, in izražamo le željo, da bi beseda postala meso.

„Domovina“ piše: „Nas Slovence ob periferiji ne zamorejo naši kranjski bratje z ničem bolj užalostiti, nego da se ti cepijo v dva tabora, ter kar jeden gasi, drugi podpihuje in neti. Da bi storili temu Slovenstvu pogubonosnemu početju konec! Kako iz srca nam je govoril poslanec dr. Ivan Šusteršič na shodu „Katoliškega političnega društva“ v Ljubljani dne 19. t. m.! „Govornik pravi, da je njegovo nepremakljivo prepričanje, da se treba tudi Slovincem na Kranjskem, zlasti v deželnem zboru, združiti, ako hote v sedanjem, za Slovence usodnem trenutku izvršiti svojo dolžnost nasproti samim sebi. Kar je bilo, to moramo pozabiti! Prevažno je vprašanje o prihodnosti vseh Slovincév, da bi tega ne mogli storiti. Ako pomislimo le za trenotek na neznosne razmere naših slovenskih bratov izven Kranjske, in na škodo, katero vsled preprirov trpé tudi Slovenci na Kranjskem v vsakem oziru, tedaj nam ne bo v tem prevažnem trenutku pretežko, osebno se žrtvovati in v korist skupnega naroda vse poskusiti, da se dožene tudi v kranjskem deželnem zboru sloga med slovenskima strankama. Ker pa katoliško-

Spomini na Galicijo.

Piše Vasilij Demkov.

(Nadaljevanje.)

Mislím, da je bilo na postaji „Stolni Beligrad“, kjer se nam je pridružil vojaški računski oficijal, katerega je pot vedla tudi v Pešto. Ta gospod, ki je služboval v Kotoru, a bil sedaj na dopustu, nasvetoval je na moje vprašanje, kot za me najprikladnejše bivališče hôtel v bližini budapeštanskega osrednjega kolodvora. Od tam imam samo par minut na kolodvor, odkoder se popeljem naprej po ogerski državni železnici v Galicijo. Njegov svet mi je bil jako potreben, ker sem se vozil prvič v Pešto, in v tujem kraju je človek prepotreben dobrega sveta, da ne pade v kakšen hôtel, kjer so denarne pijavke, ali pa kakšne dobrodišeče živalice doma.

Vlak se je hitro pomikal proti svojemu cilju Budapešti. Ura se je nagibala na deseto dopoldne, ko je tudi vnanjost okolice oznanjevala, da ni več daleč ogerska metropola. Tovarne z velikimi napisi, semtertja velikanske reklamne table, vrvenje ljudstva, vse to je oznanjevalo, da se brzim korakom bližamo človeškemu mravljišču — Budapešti. Na postaji Kelenfeld smo že stali pred vrati prestolnice. Ponosna citadela, takisto zvo-

niki cerkva in dimniki tovarn so se dvigali iz morja budapeštanskih zidanj.

Tu v Kelenfeldu sva zapustila jaz in moj sopotovalec, vojaški računski oficijal, vlak južne železnice ter se presedla v vlak, ki naj naju provede na peštanski centralni kolodvor. Moja ruska družba pa je ostala v kupeju, ker je izstopila na kolodvoru južne železnice. Od teh dragih sopotovalcev sem se najiskreneje poslovil, in žal mi je bilo po njihovi družini. Skoro go tovo jih ne vidim nikdar več v življenju! Toda ne žalostim se, saj v naši hitro živeči dobi se tako naglo vse vrtil in preminja, da bi se vedno moral človek žalostiti, ako bi gledal in premišljal, kaj vse je izgubil. Naprej moramo obračati svoj pogled in le, kadar se oddihamo od drvenja na poti življenja, takrat naj naš spomin izbira za hip prijetne trenotke iz prošlosti, neprijetni pa naj spe v naročju pozabnosti.

Kelenfeld je zadnja postaja pred Budapešto. Tu je velikansk promet, skoraj vsakih deset minut odhaja ali prihaja kak vlak. Budapešta ima namreč vse železnice v zvezi med seboj in kelenfeldska postaja je jeden od teh železniških križpotov.

Proga od Kelenfelda do peštanskega osrednjega kolodvora je vsa le jeden velikanski kolodvor. Vozimo se petnajst minut skoraj ves čas

med samimi vozovi in vlaki. Razun tega je pa ta kratka vožnja tudi zanimiva, ker se voziš po velikanskem železnem mostu čez Donavo in imaš prekrasen pogled na orjaško reko, mesto, z vinogradi obsajene in vilami posejane gorice na desnem bregu Donave.

Bila je deseta ura zjutraj, ko sem se pripeljal na osrednji kolodvor. Ta kolodvor je velikanska stavba, kateri zaman iščeš para med dunajskimi kolodvori. Pa je tudi potrebna tako ogromna stavba, kajti tu se osredotočuje ves železniški promet ponosnega stolnega mesta. Da, Budapešta je orjaško napredovala v zadnjih tridesetih letih, saj je pa tudi postala v tem času kraljevo stolno mesto in središče ogerske države. Madjari so žrtvovali milijone in milijone samo za svoje stolno mesto in šli so v vsakem oziru Budapešti na roke. Zanimarjali so pri tem seveda druge pokrajine, sosebno one, koder ne stanuje viteški rod Arpadov, a pri tem dosegli so, če ne drugega, saj to, da je Budapešta postala krasno, ponosno in veliko mesto.

Toda kam sem zašel v svojih besedah, ko sem faktično že na osrednjem kolodvoru budapeštanskem. Ko sem izstopil iz kupeja, vodil me je moj prtljagonosec do carinskega urada. Tam so si ogledali moj kovčeg, in ko niso ničesar našli, kar bi šlo pod davčni nož, so me izpustili

narodna stranka zastopa v deželnem zboru večino slovenskih volilcev, ima ona posebno odgovornost za prihodnost, in zato je njena dolžnost, da prične poskuse za spravo razdvojenih bratov. Dr. Šušteršič je završil svoj velepomembni govor z zatrdilom, da je sedaj za Slovence, kakor za Slovane v Avstriji sploh, napočila nova doba, ako bodo znali izrabiti ugodni trenotek s tem, da se združijo v resno, skupno delo. Ako sedaj ne porabijo tega momenta, je njih usoda zapečatenjena za daljšo prihodnost in ura za tako akcijo sedaj zamujena, se ne povrne več nobena. Govornik sklene z željo, da veliki, usodni dogodki najdejo Slovence kot narod zrelih mož, ki v teh kritičnih dneh umeva svojo važno nalogo kot del slovanstva v avstrijski državi, ter se z medsebojno slogom pripravi na odločilno bitko bližnje prihodnosti. Mi dodamo temu govoru le: „Kdor ma ušesa za slišanje, naj sliši, kdor ima oči za videnje, naj vidi!“

Odličen narodnjak nam piše:

„Vse govori te dni o slogi na Kranjskem, o kateri je doslej govoril samo „Slov. List“. Trdi se danes na vseh krajih in koncih, da je sloga potrebna. Ali se pa tudi res napravi potrebna sloga? Poglejmo obe stranki, ki se slagate. Pri katoliško-narodni stranki ni nobene ovire, ker ima proste roke. Z Nemci ni zvezana, in škof, od katerega je bila zlasti ob času volitev res preveč odvisna, odhaja iz dežele. Njen program ni nasproten narodnemu programu in njeni voditelji so postali zmerni, previdni možje. Težje je z narodno stranko. Ta je v škripcih! Ako se ne osnuje po dovršeni slogi jeden klub in ne napravi jedno politično društvo z jednim slovenskim izvrševalnim odborom (kar pa mi želimo, uredu), ostala bi narodna stranka še samostojna stranka, a skrčila bi se jako, ker bi jo zapustilo krdelo Nemčurčkov v hipu, ko pretrga nemško, in sklene slovensko zvezo. Ako pa sedaj, v tem važnem trenotku, narodna stranka odbije ponujano roko k spravi, izgubi popolnoma vse simpatije po slovenskih deželah zunaj Kranjske in srd nad njo bi bil nepopisen. Bati se je tedaj, da se bode skuhal, ne trdna sloga, ampak le slab lim — quid pro quo. Ti pa, „Slov. List“, stoj na straži! Kakor hitro bi lim odjenjal, stopimo na dan, ne le s časniškim podjetjem, kakor doslej, ampak kot politično dobro organizovana falanga mož, zbranih nad glavami prvakov iz obeh slovenskih strank. Veljava „Slov. Lista“ rase, ker list razodeva kakor kristal čist program in ne-sebično delo za narod. Pogumno naprej!“

Shod v Postojini.

Javni shod političnega in gospodarskega društva za Notranjsko v Postojini dne 26. decembra t. l. je bil prav zanimiv. V prostorni dvorani pri „Kroni“ zbralo se je nad sto volilcev,

Pašol! In šel sem naprej, kjer me je slednjič nosač moje prtljage izročil postreščku. Temu sem velel, da me spremi do bližnjega centralnega hotela. Potoma mi je prigovarjal, naj grem raji v hôtel nadvojvode Josipa, ki je tudi v bližini in bolji, kakor imenovani hôtel. Slutil sem, da mož dobiva brčkone svoj bakšiš, ako dovaja potovalce v hôtel, kamor mi je prigovarjal, a za udobnost potovalca mu je pri tem malo mar. Zato se mu nisem udal, ter sem šel v hotel, katerega mi je bil priporočil moj železniški družabnik.

Prišedšega tja me je vratar spodobno sprejel, in ker se je hotel menda nekoliko postaviti, povabil me je precej, naj stopim na električni vlak, da me potegne v drugo nadstropje, kjer sem si izbral svojo sobo. Ali stvar se mu je bila ponesrečila. Vlak ni hotel funkcionirati. „Babe“ so bile navezale v kleti na vlak vse polno perila, katero se je bilo zagostilo in ni pustilo vlaka naprej. Vsled tega presenečenja sem bil za to prijetnost prikrajšan in moral sem brez električne pomoči samotež dvigati pezo svojega telesa do drugega nadstropja, kjer se mi je odkazala soba, čedna sicer, a je imela zame tudi precej budapeštanske cene. Pa nič ne dé. Soba je bila oskrbljena z električno razsvetljavo in tu mi je bila prilika dana, premišljati o udob-

največ iz okraja postojinskega. Predsednik društva g. Arko otvori shod in dá besedo državnemu poslancu g. dr. Ferjančiču.

V svojem govoru je omenjal dr. Ferjančič, da stopa danes prvokrat med svoje volilce po dokončani zadnji volilni borbi, in poroča potem o delovanju v državnem zboru. Vsled znanih škandaloznih nastopov združene nemške levice in socijalne demokracije ustavilo se je parlamentarno delovanje v Avstriji. Sedaj se vlada po § 14. absolutistično; ali dolgo ne more tako ostati. Pred zadnjimi državnozbornimi volitvami so imeli Nemci odločilno večino. Zadnje volitve so to razmerje predrugačile. Slovani so pridobili nekaj mandatov, sosebno vsled volilne preosnove, ki je ugodna tistemu, kateri je po številu močnejši. Slovani so sicer imeli tudi v prejšnjem zasedanju lepo število mandatov, ali bili so brezvplivni, ker so bili — nejedini. To se je sedaj spremenilo. Vsi Slovani so se zjedini v parlamentarno večino, v kateri pa tudi delujejo oni Nemci, ki pripoznavajo enakopravnost in se bojujejo proti liberalizmu, to je katoliška ljudska stranka. Vsled tega so divjali liberalni Nemci; jezikovne naredbe so jih rešile iz zadrege in jim dale povod, da so pričeli ustavljati ustavno življenje v Avstriji. Nadvlade nad Slovani niso mogli pogrešati, in prenesli so prizore iz zbornice na ulico med ljudstvo. A razdraženo ljudstvo je vzelo sámo vajeti v roke ter javno in glasno zahtevalo, da poslanci ostanejo do skrajnosti v obstrukciji. Take zdivjanosti se še o nobenem modernem parlamentu niso čitale in se dajo primerjati le prizorom francoske revolucije ali pa narodnega konventa. Posrečilo se jim je strmo-glaviti vlado, ter ustaviti parlament, toda državnozborna večina niso razdružili, ona se je vsled tega nečuvnega nasilstva še bolj okrepila. (Dobro-klici.) Ustave odpraviti dandanes ni mogoče. Slovenci in drugi mali avstrijski narodi imamo v ustavi jamstvo, da ostanemo samostalen narod. Vlada, akoravno sedaj absolutna, ne more vendar ničesar ukreniti proti večini, ki nas Slovence ščiti pred vsakim nasilstvom. Slovenski poslanci pa imajo tudi svoje zasluge za osnovanje sedanje večine, da so ustanovili „slovensko krščansko-narodno zvezo“. S težavo se je osnovala in za govornika (dr. Ferjančiča) je bil težaven položaj, ker je stal z dvema tovarišema nasproti domači nasprotni stranki po ljutem volilnem boju. Toda okolnosti so jih silile, da so se združili. Vprašanje je bilo, kako ga bode sodila stranka v domovini. A, hvala Bogu, po nekaterih pojasnilih se je tudi od domačih strank zveza odobrila.

Vsaka stranka si je zavarovala svoje načelno stališče. A kaj sedaj? Vlada, s katero smo bili v zvezi, katera je pripoznala naše zahteve, je šla. Nastopila je vlada, ki nima nobenih obvez prejšnje vlade. Sedanji ministerski predsednik

nosti in ugodnosti električne luči. Ker smo bili Ljubljani tudi takrat že v znamenju električne luči, sem seveda svoji sobni razsvetljavi kazal veliko zanimanje in pozornost.

Mahnil sem jo nato naglo v mesto, da si je nekoliko ogledam, kajti časa mi je za Budapešto ubogo malo ostajalo. Po potovalnem načrtu mi je bilo odriniti drugo jutro že naprej. Predno sem pa zapustil hôtel ter odšel v mesto, doletelo me je malo presenečenje, katerega sem se bil prvi hip ustrašil, a potem sem se prav od srca smejal. — V objavnih knjigi hôtela sem se podpisal ter pristavil tudi svoje bivališče Ljubljano. Ravno ko sem odhajal iz sobe, prisopiha vratar v sobo ter me vpraša, držeč brzojavko v roki, če sem prišel iz Ljubljane, ker ima brzojavko od tam, a adrese ne more razločiti. Vraga, kaj bode to! Pa ne, da je mene doletelo kako neprijetno presenečenje! Vzamem v roke brzojavko in na njej vidim podpis občeznega narodnega žitnega trgovca iz Ljubljane. Ker je vsebina brzojavke govorila o žitni kupčiji, sva slednjič prišla z vratarjem do sklepa, da se adresat brčkone zove Stern, kar se je tudi za pravo izkazalo. Po tem malem presenečenju z Zvezdičevo brzojavko sem si ogledal nekoliko Budapešto.

(Dalje pride.)

baron Gautsch pozna naše težnje; pravi se, da on hoče biti našim težnjam pravičen. Če je taka, tudi slovenski poslanci nimajo nobenega povoda, postopati proti njemu. Toda pričakovati je treba dejanj, in slovenskih poslancev ne bo ničesar motilo. Nam se ni treba bati navideznih vspehov Nemcev, ker sedanja vlada stoji istotako pod vplivom parlamentarne večine.

Govornik preide nato na domače razmere, rekoč: Na Kranjskem sta dve stranki. Hotel sem sicer prepustiti svojemu tovarišu dež. poslancu g. Lenarčiču, da bi govoril o tem predmetu, a ker so tovariši iz državnega zbora pričeli razgovor, mora tudi on pojasniti svoje stališče. Težava je prepričan članom narodne stranke, kakor je on, govoriti o tem, ker ni bilo še odmeva slišati od pristašev in vodstev obeh strank. Sprave ni odklanjati, četudi stoji dr. Šušteršič na najskrajnejšem krilu kat. nar. stranke. Ta stranka je sicer po številu močnejša, vkljub temu je že narodna stranka večkrat poskusila spravo, a ni imela uspeha. Delovanje v državnem zboru je lože, če so stranke v deželnem zboru mirne. Dogodki v Avstriji silijo k spravi. Tudi še ostali odlomki slovenski, Stojalovskeva stranka, hoče stopiti v večino, tako da bodo Slovani na jedni, in Nemci na drugi strani. Sosebno ne smemo prezirati, da pokrajinski Slovenci, istrski in dalmatinski Hrvati iskreno žele sprave na Kranjskem. Oni po večini tudi ne umevajo uzroka razpora. Toda pri vsem tem ne smemo prezirati težav. Če stranki v celoti ne odobrujeta sprave, so poslanci brezvplivni. Vse mora prešinjati misel sprave, a se morajo tudi po tem ravnati. Vprašanje pa je: ali je dr. Šušteršič tudi gotov, da stranka odobri njegov govor, prevzame li on poročstvo? Če se na tej strani to vprašanje reši, je narodna stranka gotovo pripravljena na lojalni način se sporazumeti. (Živahno odobravanje.) Vender ne gre pri tem samo na razliko mišljenja, imamo tudi razne gospodarske osnove strank. Te so bolj na poti spravi, kakor pa načela. To se ne da naenkrat preložiti. Vender zaradi tega ne smemo odklanjati klika po spravi; pričeti moramo kakor v državnem zboru, ko so še le večdnevni razgovori privedli do sporazumljenja. „Narodna stranka“ naj ne prezira besed „kat. nar. stranke“, odzove naj se jim. Doseglo se bo vendar to, da bodeta stranki v deželnem zboru reševali točke skupno, ne pa, kakor sedaj, tako, kakor želi tretji, to je Nemec. Z željo, da bi se vse te težave srečno premagale, sklepa govornik svoje poročilo. (Živahno odobravanje in dobro-klici.)

Drugi govornik, dež. poslanec g. Lenarčič, je poročal o svojem delovanju v deželnem zboru. Ne bodem govoril, je dejal, o višji politiki, razpravljati hočem samo gospodarska vprašanja. Po hudih borbah stopila je narodna stranka z 9. možmi v deželni zbor. Deloval sem sosebno v gospodarskem odseku, čegar naloga je, razpravljati prometne in kulturne zadeve. Poročila gospodarskega odseka niso tako obširna, kakor ona finančnega odseka. Govornik našteva od narodne stranke sprožene samostalne predloge o odpovedi pogodbe z Ogersko, o ustanovitvi deželne zavarovalnice za živino, o oprostitvi deželnih doklad po potresu, o olajšavi pristojbin obrtnikom, o premembi državnozbornega volilnega reda, o pospeševanju obrtnije in industrije. Bil je govornik poročevalec o raznih predlogih, debat se ni vdeležil, ker smatra to za nekako parado. Sklepi se večinoma v odseku narede in določijo. Svoj govor o splošnem gospodarskem stanju deli na 3 dele: 1. z ozirom na kmetijstvo, 2. obrtnijo, 3. trgovino. Kmet je povsod na slabem: njegov propad je očividni, ne ve se, če bode mogoče propad ustaviti. Kmetijstvo hira, ker so delavske sile predrage; prejšnji lepi časi so minuli, ko so se kmečki delavci čutili pripadajoče k družini. Te razmere se bodo še poslabšale, zahtevalo se bode vedno več, in kmetu ne bode mogoče pomagati. Visoki davki, bodi si državni, deželni, ali občinski, težé kmeta. Teh ni mogoče odpraviti ali znižati, nasprotno, rasli bodo, in tisti ne govori resnice, ki obeta volilcem znižanje davka. Naši kmetijski pridelki nimajo skoraj nobene cene, ne moremo jih oddajati, ker svetovna

konkurenca določuje cene. Nisem za visoke žitne cene. Na Kranjskem se pridela bore malo žita, uvaža se 3000 vagonov žita v deželno, prevažajo pa v deželi 300 vagonov. Povsod je smer, da kmet propade, in govornik je tudi o tem trdno prepričan, da pade. Od živinoreje nam ni pričakovati veliko. Kranjska nima nobenega velikega obrta. Iz nas samih ne moremo napraviti tega. Moči nimamo, ki bi nam kazale, kako pričeti in kako nadaljevati obrt. Stavil je govornik predlog v dež. zboru, da se ustanovi obrtniški urad, naslonjen na kmetijsko družbo in obrtni muzej dunajski, da preskrbi obrtniki primerne trge in seznanji obrtnike z zahtevami občinstva. Žal, da večina tacihi zadevi spi, ker ni dobiti primernih oseb, ki bi imele ugled, da bi dobile zaupanje pri posameznikih. Isto velja o trgovini. Njemu se vidi, da snovanje konsumnih društev ne more koristiti trgovskemu stanu, ta se s tem sistematično uničuje. Te naprave nimajo poročstva za stalnost. Trgovski stan se uniči, a ta mali dobiček se razdeli med posameznike. Boji se, da propadejo ta društva, a ob enem pade tudi trgovec, in potem nimamo niti konsumnih društev, niti trgovcev. Posledica je a, da bodo prišli tujci, židi, in vtaknili v žep dobiček. (Pri-trjevanje.)

Gosp. dr. Treo iz Postojne se zahvali poslancema. S tem pa še ni rečeno, da smo z vsem zadovoljni. Poslanci so zaradi volilcev tu, ne narobe, in poslanci ne smejo zaradi tega kaj zameriti. Treba je politično in gospodarsko stališče doma in zunaj povdarjati. Z zvezo smo zadovoljni. A kaj so nam poslanci donášali? Bile so le drobtinice. Še le sedaj so se pokazali, ko kažejo Nemci zobe. Mi Slovenci smo bili vedno pastorka. Nobena vlada se ni na nas ozirala, nasprotno, vsaka nas je zatirala. Pričakovati je, da to neha, ker so Slovenci v taki večini. Vsakdo izmed nas je naroden. Ako smo vsi stanovi združeni in delujemo skupno, imamo bodočnost v krogu Slovanstva. (Burno odobravanje.) Narodna stranka je prišla do prepričanja, da se z Nemci v naši deželi lahko zveže, in da ti v miru žive. A mi imamo še v drugih kronovinah Slovence, katere Nemeč dosledno prezira. Vlada nas pusti na Kranjskem životariti, a povsod drugod je Slovincem vladni zistem nasproten. Krivi smo tudi mi, ker smo premeški. Kje se upošteva klic: „Svoji k svojim“? Poslanci so bili prepustljivi. Od naših poslancev moramo zahtevati, da pridemo iz šole ven do prave narodne izobrazbe. Le na ta način se da omejiti propad stanov v Slovincih. Gledé domačega prepira vemo vsi, kako je nastal, vemo pa tudi, da je nepotreben. Razdor je nastal med duhovščino in velikim delom posvetnega razumnštva. Gledé konsumnih društev ni istega mnenja, kot g. deželni poslanec. Le prave kraje je treba izbrati, kar se pa sedaj ni zgodilo. Ne v bogatih, v bornih krajih so konsumna društva potrebna. Bil je od nekdanj za spravo in je pozdravljaj tudi „Slovenski List“, ki pa žal ni ostal na pravi poti, in je postal oseben. („Slov. List“ ni nikdar izgubil izpred očí svojega cilja. Omenjal je osebe in javno jih ožigosal, če so bile te osebe prouzročiteljice dejanj, kvarljivih našemu narodu. Od začetka smo bili mirni, nismo reagovali na napade, in imenovali so nas „limonado“. Sedaj pa, ko javno ožigosamo kriva načela oseb, in jih tudi javno imenujemo, smo pa osebni. Obžalujemo, da gosp. doktor samo v „Slov. Listu“ vidi osebne napade, nečuvne psovke, ki pa lete na nas, — prezira. Toliko v v obrambo. — Pristavek uredništva.) Če je dr. Šusteršič prišel do tega spoznanja, mora on čutiti potrebo, da nekaj popravi. Združiti se moramo povsod, ne samo poslanci.

Govornik prečita 5 v tem smislu stavljenih resolucij, katere se vse jednoglasno sprejmó. Gosp. Ditrich umestno povdarja, da, ako sprevidamo, da propada kmet, se moramo v bran postaviti propadu. Naš narod se vedno bolj probuja, na shode prihajajo obrtniki, kmetje, trgovci. A od naših poslancev smo še malo dobili. Do tega pa mora priti. Če so naši davki dobri, mora skrbeti vlada, da ti davkoplačevalci ne propadejo. Stavi tudi v tem smislu sestavljeno resolucijo, katera se jednoglasno sprejme.

Gosp. kapelan Bernard omenja, da katoliško-narodna stranka ni naredila kaj takega, da bi sedaj dr. Šusteršič vsled tega ponujal spravo. Pretrgati se mora zveza z Nemci; kar je bilo naj se pozabi. Omenja postopanja barona Schwegel-na v državnem zboru proti Slovanom. Davki se morajo preosnovati, da bodo kapitalisti nosili težje breme, ne pa reveži.

Gosp. deželni poslanec Lenarčič odgovarja, da zadostuje pojasnilo g. dr. Ferjančič-a in resolucija g. dr. Treo-ta. Da se zveza pretrga, se ne more kategorično zahtevati. Ko je narodna stranka prišla v deželni zbor po hudih bojih, morala je, ali popolnoma obmolkniti, ali pa iskati pomoči. Da so postale prijazne razmere z Nemci, je bila posledica prejšnje zveze. Narodna stranka bi se bila rada obrnila do druge slovenske stranke, a njeni poslanci niso se ji zdeli merodajni, ker je stal neki drugi za njimi. Klerikalni poslanci so snedli besedo v prejšnjem zasedanju gledé višje deklishe šole. Ako bi ti ne imeli vezanih rok, bi se raje z domačini vezali. Če je narodna stranka iskala pomoči pri Nemcih, ni se odrekla zaradi tega narodnemu prepričanju (?). Toda vsak mora sprevideti, da brez koncesij nasproti Nemcem ni bilo mogoče postopati. Slovensko gledališče je bilo v nevarnosti. Umevno je, da se je od strani narodne stranke nemškemu gledališču dala podpora kot protiusluga. S svojega stališča je govornik za spravo, ali pogojno, sporazumljenje z Nemci se pa ne da brez garancij kar hipoma pretrgati. Gosp. dr. Ferjančič se pridružuje predgovorniku in povdarja, da je treba ustvariti take razmere, da ne bode šel danes Kalan, jutri dr. Tavčar dogovarjat se z Nemci. Stranki sami naj se razgovorita. Gosp. kapelan Mlakar se pridružuje nazorom predgovornika, pozdravlja edinstvo, ker se nam je boriti proti skupnemu navalu Nemštva in socialne demokracije. Ko še g. Primožič predlaga resolucijo o šolstvu, zaključí g. predsednik zborovanje. Po predlogu g. kapelana Mlakarja izreka zbor soglasno zahvalo gosp. predsedniku za nepristransko vodstvo današnjega shoda.

Shod vršil se je v najlepšem redu, a pričakovali smo živahnije debate od strani volilcev. Na tacihi shodih bi bilo umestno, praktično svetovati, kako pomagati propadajočim stanovom. Misel rodi misel in gotovo bi se lahko slišala marsikaka praktična beseda. Upajmo, da se to zgodi v prihodnje, ako se dožene sprava med Slovenci na Kranjskem.

Izvirni dopisi.

Iz Šiške. Šišenska čitalnica prestopila je v 20. leto. Dan „Sv. Štefana“ vršil se je 19. redni obč. zbor po običajnem sporedu. Stari odbor je, poleg g. Jančigaja, zopet voljen. Društveni voditelji bodo tedaj gg.: Drenik Fran — prvomestnik, Suwa — blagajnik, Jančigaj — tajnik, Škarjevec — knjižničar, Zakotnik — podpredsednik, Maurer, Javoršek in Burja Peter. Stanje društva je zdravo. Odbor je v 14. sejah reševal društvene zadeve in priredil „Vodnikovo“ — „Martinovo“ — in „vrtno“ veselico, katerih uspeh je bil povoljen. Iz knjižnice, obsegajoče 1366 zvezkov, bralo se je l. 1897. malo manj, ko lani — vendar pa 700 knjig. Odstopivšemu prezasluzenemu tajniku g. Jos. Tavčarju izrekla se je iskrena zahvala. Ob pol 5. uri zaključil je prvomestnik zbor. Šišenska čitalnica je lepšo dobo že imela. Čas cvetja je prešel. Razni vplivi zavirajo oni napredek, ki bi bil v Šiški potreben. Še vedno se pogreša premnogih šišenskih hiš med onimi, ki se zanimajo za narodno, izobraževalno ustanovo, „Čitalnico“. Upajmo, da se novo leto v tem pogledu bolje obnese. — Podružnica sv. Cirila in Metoda bode zborovala na dan sv. 3 kraljev pri Matjanu v Zg. Šiški. Z zborovanjem spojena bo mala veselica v korist družbini blagajni. Za l. 1897. oddala bo podružnica 50 gld. osrednji blagajni.

Z Goriškega, 23. decembra. Čudno se nam zdi, da na shodu v Krakovem ni bilo nobenega slovenskega poslanca. Kaj to pomenja? — Ali so se zbalí strank državnega prava? — Spominjamo se prav dobro, da je enkrat celo

Šuklje jedno zabrusil Gautschu v državnem zboru o jugoslovanskem državnem pravu. To se je godilo, ako se ne motimo, še pod Taaffejem. Zdi se, da smo Slovenci postali brez glave in ne vemo, kam z drugimi Slovani. — Zakaj je tu zgodovina? — Zakaj opozicija v Zagrebu obupno steguje roke in prosi pomoči od Slovencev in dalmatinskih Hrvatov? — Ali Slovenci ne poznamo več Hrvatov? — Oprostite g. urednik, da Vam danes eno prav debelo povem. Mi smatramo Kranjsko — za suho vejo na jugoslovanskem deblu. Najmanj sto let že Kranjci — kvarijo politiko na jugu. Ne vemo, ali so slovenski časopisi tako slepi, ali kaj, da v deseto nebo povzdigujejo nekatere učenjake, ki so s svojimi tako zvanimi učenjaškimi razpravami — podirali slogo med Slovani sploh in med Jugoslovani posebej. Nočem jih imenovati, predobro so znani.

Iz konjiškega okraja, 24. decembra. Politično društvo za konjiški okraj je v nedeljo pred Božičem imelo svoje zborovanje v Konjicah. Vdeležba je bila precej pičila, kar se je tudi od strani odbora samega opažalo. Odličnejši vdeleženci so se lahko na prste prešteli, in to je napravilo čuden vtisek. Zborovanje je imelo nastopni vspeh. Prvi je nastopil in navzoče pozdravil g. dekan Voh. Spominjal se je bližnje slavnosti biserne sv. maše sv. očeta Leona XIII., kateremu je zbor vskliknil trikratni „slava“ ter sklenil izjavo udanosti. Potem je g. dr. Rudolf v izbranih besedah dobro pojasnil politični položaj. Ves sedajni politični boj v Avstriji, dejal je govornik, je boj za hegemonijo. Ne odstopi ministerski predsednik grof Badeni, ne jezikovne naredbe niso vzrok nemškemu nasprotstvu in obstrukciji, ampak edino to dejstvo, da Nemci vsled zjedinjenih slovanskih poslancev ne morejo več po svoji volji vladati, Slovanov tlačiti in jim kratiti pravic, ki so jim zajamčene v drž. zakoniku. Edino to dejstvo je vzrok nemškemu nasilstvu in divjosti. Ker Nemci ne morejo vladati z državnozbornsko večino, hočejo vladati z besnim razgrajanjem. To se jim je tudi posrečilo, ker je moral vsled njihovega divjanja odstopiti grof Badeni. A njihova zmaga bo le trenutna, Slovani ostanemo stanovitni v slogi ter se bomo znali tu ali tam malo zatajiti. Mi moramo svoje posebne in osebne težnje podrediti višjim, skupnim ozirom, skupni koristi, a ne ozirajmo se na zmago te ali one stranke, ampak na zmago skupnega Slovanstva. V edinstvi je moč!

Na to se je soglasno z odobravanjem pritrdilo zadnjemu manifestu desnice in slovenskim poslancem se je z navdušenjem brzojavnim potom izreklo zaupanje. Mimogrede naj omenimo na tem mestu, da naj bi politično društvo tudi za to poskrbelo, da se za priprosti narod s k o r o pričnejo od združenih slov. političnih društev izdajati politične brošurice o geslu „svoji k svojim“, „o narodni avtonomiji“ in sploh o tirjatvah, ki so načrtane v adresi desnice. Za razširjanje teh brošuric naj bi potem skrbela politična društva po vsem Slovenskem, da se razširijo med narod ali brezplačno, ali za mal denar.

Nadalje se je govorilo o shodu še nekaj o lokalnih razmerah ter o kršč. socialni organizaciji. Poudarjalo se je geslo „svoji k svojim“ od strani kmetov samih ter pripomnilo, da naj pri volitvah vsak spozna „svoje“. Bilo je slišati tudi besede, „če so Nemci postali volkovi, pa postanimo mi Slovani levi!“ S trikratnim „živio“ na svetlega cesarja se je končalo zborovanje.

Ako vse objektivno premotrimo, moramo reči, da je bilo zborovanje precej revno. Našemu političnemu društvu manjka agilnih in požrtvovalnih močij, kakor sta bila ustanovnika društva Ulaga in dr. Brus. Odbor smatra svoje delo premalo resnim. Zdi se, kakor da je nekaterim društvom le nekaj „šport“. Na tak način se ne bode dosti storilo. Časi so opasni in resnobni za naš narod, a odbor, in mi vsi z njim, se moramo še bolj truditi, da vzbudimo v narodu politično samozavest in narodni ponos, ki je potreben za odločni boj proti tujemu tiranstvu. Da se vzbudi pravo zanimanje, treba je pogostejših zborovanj, treba je temeljitih in dovršenih govorov in raz-

prav pa tudi nekakega zunanega sijaja in duševnega vžitka. Dokler narod politično bolj ne dozori, bi znabiti ne bilo napačno, ko bi se s političnimi zborovanji združevalo narodne veselice s petjem in, če mogoče, z dramatičnimi predstavami. Močij za vse to bi gotovo ne manjkalo, ako „Politično društvo“ svoje delovanje raztegne na bližnje kraje.

Ni še zadosti, da nekatere za politične cilje vzbujamo, ampak je treba za to vneti in navdušiti, omikati in vzgojiti ves narod. To se pa pri nižjih slojevih naroda najlože dosega, ako se združuje politični govor z zabavo.

Vsega tega je potrebno v Konjicah še tembolj, ker je ravno tu Slovenstvo vse zaspano in neodločno in je ravno tu nemškutarstvo dozorelo že do tolikega fanatizma, da celo nemškutarški šolarčki pretepavajo slovenske tovariše zaradi njihove narodnosti. Neumni respekt pred Nemci je tolik, da se že sam slovenski kmet sramuje svojega lepega maternega jezika ter celo v svojem domačem krogu klati po nemški in lastne otroke ponemčuje. Zagrizenost teh nemčurskih janičarjev je dosegla tako stopinjo, da pošten Slovenec že življenja ni neč varen.

Zadnji čas je torej, da se zavedni Slovenci v Konjicah in okolici združijo na krepko in odločno narodno delo, na vzbujanje slovenske zavesti.

Upamo, da bode kmalu sklical naš drž. in dež. poslanec g. Žičkar v Konjicah kak shod in da se bode takrat poskrbelo za primeren lokal, za petje in zabavo ter za vsestransko vdeležbo.

Politiški pregled.

V goriškem deželni zboru izjavili so slovenski deželni poslanci v seji dne 3. februarja t. l., da jim ni več mogoče sodelovati v deželni zboru, dokler ne dobijo poročila, da se resno misli preustrojiti deželne razmere. Vsaka vlada, kateri je redno delovanje deželnih zastopov pri srcu, in vsaka stranka, ki v resnici teži po blagostanju dežele, bi se bila v času od takrat do zdaj prizadevala, odstraniti razmere, ki so prisilile slovenske poslance do take izjave. Le na Goriškem se ni nič zgodilo, da bi se žalostni položaj ondašnjih Slovencev izboljšal, marveč se je marsikaj obrnilo celo na slabše. To je dalo povod, da so slovenski deželni poslanci sklenili, ostati pri svoji izjavi z dne 3. februarja in da niso prišli dne 28. decembra k seji deželnega zbora. Vsled tega je bil zbor nesklepčen in se ni mogel otvoriti. Knez nadškof Missia je izjavil, kakor poroča „Vaterland“, da se ne bode udeležil zborovanja in napravljaj zbor sklepčen brez Slovencev.

Tridesetletnica avstrijske ustave bode dne 31. decembra 1897. Kako čudni so slučajni usode! Prav ta dan bode začel delovati absolutizem s § 14. Isti možje, ki so toliko sveč pokurili pri rojstvu ustave, hladnega srca gledajo, ko se ustava deva v grob, ker so sami krivi.

Stojalovski postane kmalu državni poslanec. Kmetje iz lancutske okolice so ga sprejeli za kandidata soglasno.

V ogerski zbornici dela hudo obstrukcijo Košutova stranka in tudi tam bode vlada najbrže morala poseči vmes s posebno naredbo, da se določi nagodbeni provizorij in kvota.

Shod kmetiskih delavcev v Budapešti je sklenil na sv. Štefana dan: dvanajsturno delo, delo nad 12 ur naj se pa plačuje posebej, delavke so ravnopravne delavcem in otroci pod 14. leti naj ne delajo na polju.

Nemški „Schulverein“ je izdal oklic za nabiranje darov. Oklic toži, da so Nemci v Avstriji stiskani in da grozno preti slovanska povoden. Odbor društva pravi v oklicu, da sicer ni njegova naloga, vse poskusiti, da se bode nemška država politično vmešavala v avstrijske zadeve, da pa vendar iskreno želi, da dobe avstrijski Nemci od onod varstva. Slednjič obžaluje, da ima pruski „Schulverein“, ki podpira šole avstrijskega bratca, samo 30.000 članov.

Belgradska škofija dobi, ker jo je odstopil škof Strossmayr, za duhovne pastirje frančiškane, ki so že od nekaj jako priljubljeni v Bosni.

Veliki srbski narodni zbor se bode vršil jutri v Vršecu. Sklicujejo ga ogerski Srbi, da protestujejo proti predlogu ogerske vlade za podjarjenje imen sel in mest.

Domače novice.

Kranjski deželni zbor je imel prvo in zanimivo sejo dne 28. decembra 1897. Otvoril je deželni zbor g. Detela z nagovorom, v katerem je pozdravljal poslance, čestital deželniemu predsedniku na najnovejšem visokem odlikovanju, izrazil nadejo, da bode zbor v mirnih in stvarnih razpravah reševal svojo nalogo, ter zaklical presvetlemu cesarju, kot edini pomoči v sedanjem nevarnem položaju države: „Slava!“ Poslanci so temu stoji navdušeno pritrdili. Potem se je deželni glavar z gorkimi besedami spominjal umrlih poslancev Janka Kersnika in Mateja Lavrenčiča in predlagal, naj se sožalje za beleži v zapisniku. — Baron Hein pozdravi zborovalce v imenu vlade, se zahvali za čestitanje in obljubi svojo podporo pri posvetovanjih. Obljubo storita novoizvoljena poslanca gg. Klein, in Rechbach. Poslanec Božič je brzojavno poprosil dopusta za to sejo. — Rediteljema se izvolita gg. Lenarčič in grof Barbo, verifikatorjema pa gg. dr. Žitnik in dr. Schaffer. Nadalje so bili izvoljeni: V finančni odsek gg.: dr. Papež, Povše, dr. Žitnik, Hribar, Grasselli, dr. Majaron, Murnik, Višnikar, Langer, Luckmann, dr. Schaffer, Schwegel; — v upravni odsek gg.: Povše, Jelovšek, Pakiž, Modic, Globočnik, Lenarčič, dr. Tavčar, Božič, baron Lichtenberg, Wurzbach, grof Barbo, baron Rechbach; — za preosnovo volilnega reda gg.: Kalan, Žitnik, Pfeifer, Majaron, Tavčar, Grasselli, Schwegel, Schaffer, Barbo; — za letno poročilo gg.: Kajdiž, Košak, Schweiger, Klein, Perdan, Grasselli, Lenkh, grof Auersperg, Loy. — Poročila deželnega odbora se odkažejo dotičnim odsekom. Kot nujni se odobré predlogi deželnega odbora glede začasnega pobiranja deželnih priklad v l. 1898. in pa glede potrditve volitev poslancev gg. Kleina in Božiča. — Koncem seje so interpelovali poslanec dr. Majaron in tovariši deželnega predsednika, kako to, da še do sedaj niso izišli v državnega zakonika oficijelni izdaji slovenski prevodi civilnopravnega reda sodnega pravilnika in eksekucijskega reda, kateri zakoni že z novim letom 1898 stopijo v veljavo in so bili pred poldrugim ali celo pred polutretjim letom razglašeni v nemški izdaji državnega zakonika; ali je ta čudna zamuda znana deželniemu predsedniku, in ali je pripravljen posredovati, da slovenska izdaja nemudoma pride na svitlo? Ekscel. baron Hein je na interpelacijo koj odgovoril, da mu je zamuda znana in da bo takoj storil potrebne korake, ne ve pa, ali bo mogoče prevode tako hitro doseči, kakor bi bilo želeli. Seja se je ob 2. uri zaključila. Prihodnja seja se naznani pismeno in bode šele prihodnji mesec.

Senzacijonalna vest. Včerajšnji „Slovenec“, poroča iz deželnega zbora nastopno: „Ob koncu današnje seje so se vršile volitve v razne odseke. Zanimiva je bila volitev v finančni odsek. Dosedaj je imela katoliško narodna 5 članov, narodna 3, in nemško liberalna stranka 4 zastopnike. Sedaj je slovensko-nemška liberalna koalicija odzela naši stranki jednega zastopnika ter ga dala narodni stranki. Ker je poslanec Hribar izstopil iz kluba narodne stranke, izrazil je željo, naj bi ga naša stranka kandidovala v finančni odsek, ker ga narodna stranka ne kandiduje. Naša stranka, upoznavajoč posl. Hribarja zmožnost in spretnost za finančni odsek, je ugodila tej izraženi želji ter vstrajajoč pri svoji zahtevi, da ima pravico do 5. zastopnikov, kandidovala tudi posl. Hribarja, kateri pa je propadel, ker je združena nemško-slovenska koalicija glasovala proti njemu. Ker je bilo naši stranki na tem, da letos ne dobi več poročila o deželni proračunu jedine dežele, v kateri imajo Slovenci v deželni zboru večino, renegat Schwegel, kateremu niti nagli sod ni bil dovolj stroga naredba proti Slovanom, zato je posl. Kalan izjavil, da izstopi iz finančnega odseka, ter je bil na njegovo mesto izvoljen posl. Hribar na jedno izmed onih mest v finančnem odseku, s katerimi je razpolagala naša

stranka. — Dogodek je sam na sebi značilen in ne potrebuje nobenega komentara.“

Mi dostavljamo samo to: Gosp. Hribar se je uprl za časa zadnjih mestnih volitev nazorom „Naroda“, oziroma dr. Tavčarja, da se mora zveza z Nemci razširiti tudi na ljubljanski mestni svet, in je zaradi tega izstopil iz kluba deželnih poslancev narodne stranke, iz izvrševalnega odbora in iz upravnega odbora „Narodne tiskarne“. Njegov sedanji korak je tedaj le dosleden in z ozirom na dogovor o slogi vse hvale vreden.

Klub kranjskih deželnih poslancev narodne stranke je sklenil v včerajšnji seji, da ni proti slogi med obema narodnima strankama. — Nam se zdi tak sklep piškav oreh, ako se ne strnejo slovenski poslanci v jeden klub, kakor so državni poslanci v jednom.

Narod se oglašja. Iz Kozjega je došla poslancu dr. Šusteršiču povodom posvetovanja državnih poslancev ta-le brzojavka: „Nad dvesto rodoljubov, zbranih v Kozjem pri osnovalnem zboru katoliškega političnega društva, z veseljem pozdravlja pričetno spravo med kranjskimi Slovenci!“

Dopolnilna deželnozborna volitev. Pri včerajšnji dopolnilni deželnozborni volitvi iz kurije veleposestva je bil izvoljen kranjskim poslancem g. Friderik baron Rechbach.

„Narodovo“ božično drevesce je bilo jako žalostno. Na njem so viseli dihurji, namreč krivi nazori, katerih so se nasrkali „Narodovi“ uredniki. Katoliška cerkev ni več prava, ker se je predrugačila, in nikdar več ne postane, kar je bila. S tem naukom je dal „Narod“ na sveti večer čast Bogu, čuvarju nad cerkvijo. In mir ljudem oznanuje s tem, da v istem članku podi duhovne iz prvih vrst socijalnih bojevnikov pred — altar. Po tem nauku nastane v 10. letih na Koroškem mir, kakeršnega si želé, „Freie Stimmen“. Mi na tem mestu jasno in odločno povemo: Dokler bode „Slovenski Narod“ tako pisal, kakor v tekočem letu, nikdar ne bode miru in sloge na Slovenskem. Tu, tu je vir neslogi!

Za slovansko vzajemnost so se nadalje s primernimi resolucijami oglasile slovenske občine: Št. Vid nad Ljubljano, Medvode-Sora, Begunje na Gorenjskem, Naklo pri Sezani.

Pri dopolnilni volitvi v okrajno bolniško blagajno ljubljansko so zmagali krščansko socijalni kandidatje. Proti njim so glasovali: narodna stranka, Židje, socijalni demokratje in Nemci. Lepa kompanija!

„Deutsches Theater“. Organ für Theater, Kunst und Literatur, je pričel izhajati v — Ljubljani. Izhajal bode dvakrat do trikrat na mesec. Ta reklamni listič za nemško gledališče — v Ljubljani!

Socijalni demokratje so imeli pretečeno nedeljo v ljubljanski kazini zopet „velik ljudski shod“, na katerem so poročali zastopniki posamičnih slovenskih pokrajin. Iz vseh razprav se je videlo, da socijalna demokracija stoji v službi nemško liberalnega Mihelna. Ugovarjala sta g. Žan iz Celja in Gostinčar. Prvemu je odgovarjal Kristan „in der so verhasster deutscher Sprache“, kakor se je izrazil. No, zdi se nam, da je popolnoma pozabil časov Starčevića v Zagrebu. Zadnik je naravnost povedal, da sodelujejo soc. demokratje z onimi, ki so pripravljani pomagati delavskemu ljudstvu, ki so, seveda, ne glede na kapitalizem — nemški nacijonalci. Povedal je tudi, da so policaji iztirali iz državne zbornice soc. dem. poslance preje, kot so ti vrgli predsednika raz stola. Seveda so mu sodrugi to verjeli. Pozivali so tudi navzočega Gostinčarja, da naj govori. Gostinčar se je odzval s pridržkom, da ga bodo poslušali in da je varen, toda obljubo so slabo izpolnili. Tulili in kričali so kot obsedenci, zmerjali govornika z raznimi tej družini popolnoma primernimi in lastnimi psovki, tako da ni mogel govoriti. Na žaljivo opombo Zadnika je nehal. Kdor koli se hoče prepričati o nezmožnosti socijalnih demokratov za soc. delo in o njihovem nemškutarjenju, naj jih gre poslušat. Najbolj prefrigane in najbolj neumne laži ti zapeljančki verujejo in nihče ne po-

misli, če tisto, kar se kvasi, sploh mogoče, ali ne. Na „velikem“ shodu je bilo kakih 150 ljudi.

Mestna elektrarna ljubljanska se bode slavnostno otvorila dne 1. januarja 1898. l. ob 11. uri dopoldne z blagoslovljenjem poslopja. Ob dveh popoldne bode v veliki dvorani „Narodnega Doma“ obed, na katerega povabi župan vse občinske svetnike, sodelavce in tehnično osebje mestne elektrarne. Želimo odkritosrčno, da bi to novo podjetje isto tako napredovalo, kakor napreduje mestni vodovod.

Drobne novice. — Slovenska opera gostovala bode 6. t. m. v Celju. Pel se bode „Trubadur“. — V Zagorju ob Savi so v nedeljo dopoldne zaklali gostilničarja Košmela. — Celjska mestna občina imela bode prihodnje leto nedostatka 27.437 gld. — V Celju je imel 28. dec. shod kričač Wolf. Nemških Celjanov sedaj ne bode več bolel trebuh. — Županom v Buzetu je zopet izvoljen narodni voditelj dr. M. Tri najstič.

Umrli je v Kranju 25. t. m. vpokojeni župnik č. g. Tomaž Šlibar.

Slovensko gledališče. V nedeljo se je pela zopet opera „Trubadur“. Sedaj tudi „Narod“ pripoznava, da se ta opera v našem gledališču nič več tako ne poje, kakor prejšnja leta, (in to nam je v zadoščenje za „poslano nekaterih obiskovalcev slovenskega gledališča“ o priliki zadnje naše ocene o tej operi. — Jutri — hvala Bogu — prvokrat v tej sezoni slovanska, poljska opera „Halka“. Uglasbil je opero Stanislav Moniuszko.

Slovenske dopisnice. Odbor šentjakobskotrnovske ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je jako delaven. Omislil si je nove dopisnice-oglednice, predstavljajoče Ljubljano, fotografirano raz stolpa trnovske cerkve. Izborna slika je posneta po fotografiji domačega fotografa Davorina Rovška, ki jo je odboru brezplačno prepustil. Slovenci, ki potujejo v Ljubljano, pokupijo mnogo nemških dopisnic, dotični denar pa gre v tujcev žep. Sedaj imamo svoje dopisnice, ki so lepše in za pisanje pripravnejše. Slovenci, sezite po njih! Dobivajo se v Ljubljani pri Bonaču, Petriču in v Šešarkovi trafiki, želeli bi pa, da se prodajajo po vseh ljubljanskih tobakarnah. Tudi litijske Slovenke so izdale na korist družbi sv. Cirila in Metoda nove dopisnice z Vodnikovo podobo, bohinjskim jezerom in slapom Savice.

Učiteljica gdč. Janja Miklavčič, katero je „Učiteljski Tovariš“ v jedni številki napadel v mnogih člankih in noticah, nam piše: „Kakor se vidi iz „Učit. Tovariša“ z dne 16. decembra, stavil si je ta list nalog, pobijati veljavo, katero so si slovenske učiteljice pridobile v ljudstvu, izpodkopa jim tla — učiteljem v korist. „Učiteljice niso sposobne za vodstvo“, piše „Uč. Tov.“ in v dokaz temu mu služijo razmere v Gradcu in Nemčiji. Znano je po širnem svetu, da je slovenska žena odločna in pogumna, kjer se pokaže na pozorišče, le nekaterim ljubljanskim učiteljem to ni znano. Kaj nam mari nemški Gradec! Če je tam tako, morajo gospodje, ki o tem sklepajo, vedeti, zakaj — pri nas ne bo! Zakaj se je ljubljanski mestni zbor izjavil zoper žensko vodstvo, ne vem — a obžalovati je, da probujeni, zavedni možje to storé. Dalje: Učiteljica nima potrebne avtoritete. — Ako je pest avtoriteta — potem, seveda ne! Umrljivost kranjskih učiteljic mu je premala. Z malimi izjemami stoje najstarejše učiteljice mej 30—40. letom svoje dobe — in te naj bi že kosila smrtna kosa?! Kadar bomo učiteljice imele mej seboj 80., 90letne penzionistkinje, takrat bode šele možno, pravično presojati, kje je večja umrljivost. — Ne peska v oči metati! Slovenske učiteljice ne naročajo slovenskih listov. Presodimo: učiteljice so v I. plačilnem razredu 3 to je 15%, učiteljev 30 to je 728%; učiteljici v II. plačilnem razredu sta 2 to je 1%, učiteljev 60 to je 1456%; v III. plačilnem razredu je učiteljic 22 to je 11%, učiteljev 175 to je 4247%. „Učiteljski Tovariš“ nam je podal skupno število učiteljev naročnikov in učiteljic naročnic; ko bi nam pa povedal le kranjske, videlo bi se lahko, kako se prilegajo te številke — kranjskim naročnikom (-cam). Ne peska v oči! — „Ljubljanske kolegince krepko odgovarjajo

Janji“ — piše „Uč. Tov.“ — in s tem želi učiteljice razdeliti v dva tabora, pri čemer bi se sam okoristil. Ker nisem jaz še nikomur in nikdar rekla, naj ne da za konvikt ali ustanovo — temveč sem še sama podpirala oboje — cesar seveda „Učit. Tov.“ ni vedel — zato tudi, jaz v podpori, katero dajo ljubljanske učiteljice, ne vidim proti sebi nikakega nasprotstva! Kar se tiče učiteljic na jednorazrednicah — ki po besedah „Učit. Tov.“ — podelo otrokom „vsaj nekaj pouka“ — ni mi jih treba zagovarjati. Dosti je, da vedo o tem delovanju gg. nadzorniki, ki so o njih drugačnih mislij. Ko bi učiteljice ne bile sposobne v to, gotovo bi jih ne nastavliali. Konečno naj omenimo še, da koleginja Janja ni nikdar dvomila o tem, da učitelj, ki je družinski oče, potrebuje večje plače, nego učiteljica samica — dvomi pa, da večje potrebuje učitelj samec! Če teh niste ločili, ločiti bi tudi nas ne bili smeli, saj ste kot učitelji tudi aposteljni pravice!

V Zagorju ob Savi imajo sedaj „Sängerbund“. Na ta nemškutarski kol v slovenski zemlji bodo na Silvestrov večer nabijali. Govori se pa, da Zagorje radi te Silvestrove nemške veselice v novem letu še ne bode nemškutarsko. — Zagorski krščanski socijalci priredili bodo na sv. treh kraljev večer veselico. Čujemo, da na veselico pride tudi številna deputacija ljubljanskih krščanskih socijalcev.

Iz Rateč pri Kranjski Gori se nam piše: Dne 30. nov. 1897. l. ustanovilo se je v Ratečah gasilno društvo, katerega pravila je potrdila c. kr. deželna vlada z razpisom z dne 20. septembra 1897, št. 4795. V odbor gasilnega društva so voljeni naslednji: Janez Jalen (načelnik), Janez Kavalarič (načel. namestnik), Josip Pintbah (denarničar) in Josip Gorečan (zapisnikar). Delujočih udov je do sedaj 56. Da je bilo gasilno društvo za našo vas, katera ima blizu tisoč stanovnikov in 128 hišnih števil, prepotrebno, nas še živo opominja osodepolno leto 1888, v katerem je do tal pogorelo 28 hiš in 20 hlevov. Vsled te nesreče si že dandanes marsikateri prizadetih posestnikov ne more pomagati na lastne noge ali je pa celo uničen. Za ustanovitev tega prekoristnega društva nam je manjkalo v prvi vrsti podjetnih in agilnih mož narodnega mišljenja, drugič pa denarnih sredstev. Želimo in upamo, da se bode to najmlajše gasilno društvo v vsakem oziru razvijalo v blagor tukajšnjega prebivalstva. Zatorej bodimo složni, kajti v slogi je moč! V to pomozi Bog!

Geschichtliche Übersicht des oesterreichischen Geld- und Münzwesens. Von A. v. Globočnik Wien 1897, Manz'sche Buchhandlung. — Na blagor vedi in človeštvu posvečuje g. vladni svetnik pl. Globočnik tudi dneve svojega pokoja. Poslal je zopet med svet nov plod svoje železne pridnosti s knjigo, ki je ravnokar pod zgoraj omenjenim naslovom zagledala beli dan. Knjige o avstrijskih novcih so si zgodovinarji že davno želeli, ker je brez nje težko rabiti listine. Pretehtala se bode knjiga Globočnikova, ki ima 96 strani in 8 tabel s podobami novcev, natančneje gotovo v kakem strokovnem listu, mi le rečemo: dobro došla tudi slovenskim zgodovinarjem!

V zaklad za izdajanje „Slovenskega Lista“ poslal nam je odličan izvenkranjski rododoljub 20 gld, nabrane v veseli družbi po navdušeno vsprejeti napitnici na slogo na Kranjskem, h kateri je nemalo pripomogel „Slovenski List“.

Društva.

„Slovensko učiteljsko društvo“ je včeraj dopoldne zborovalo v „Narodnem Domu“ v Ljubljani. Vdeležba je pričala o zavednosti slovenskega učiteljstva. Navzočen je bil tudi lep venec slovenskih učiteljic, ki pa je bil semtertja predmet ne preveč kolegijalnim opazkam. Vodil je zborovanje društveni predsednik g. Likar, ki je v svojem nagovoru povedal, da je „Učiteljski Tovariš“ prekoračil mejo, katero mu je začrtal rajni Praprotnik, in da lahko sedaj odločneje nastopa proti duhovščini. Radi tega se je sicer odpovedalo 65 naročnikov-duhovnikov, kar pa nič ne de. Sprejme se njegov predlog, da se

uredniku „Tovariševemu“, g. Dimniku, izreče priznanje. Gosp. Likar je dalje naštel, kaj je vse storil odbor. Glavno delo je bila znana „Spomenica.“ Spominja se neljubega slučaja z učiteljicami. Če dosežejo učitelji povišanje plač, se gotovo nihče ne bode protivil, da bi tudi učiteljice kaj dobile. Nadeja se, da je ta neljuba zadeva pri kraju. (Učiteljice: o, še ne!) Gosp. Dimnik se zahvaljuje na zaupanju. Tajnik gosp. Gangl poroča o delovanju odborov. „Tovariš“ bode z novim letom izhajal v povečani obliki trikrat na mesec. „Spomenica“ je razdelila učiteljstvo v dva tabora. Društvo je odkrilo spominsko ploščo Praprotniku. Napravilo je protest proti Ebenhochovemu šolskemu predlogu, a od vseh okrajnih šolskih društev so mu odgovorila samo štiri. Društvo je bilo zastopano pri Tomšičevi slavnosti in pri raznih drugih slavnostih. Na čast cesarjevemu jubileju se bode vršila prihodnje leto v Ljubljani X. skupščina „Zveze“. Za primerne prireditve o tej priliki skrbel bode pomnoženi odbor. Blagajnik g. Črnagoj je poročal, da ima „Učit. Tovariš“ 579 plačujočih in 63 brezplačnih naročnikov; 21. učiteljskim kandidatom IV. letnika se daje list zastoj. Dohodkov je imelo društvo 1586 gld. 52 kr., stroškov pa 1842 gld. 61 kr., primanjkljaj je 256 gld. 9 kr., a ker ima društvo od prej gotovine še 246 gld., je faktični nedostatek 10 gld., ki pa tudi izgine, če se všteje 100 gld., vloženih v poštni hranilnici. Gosp. Dimnik naznanja, da se je za „Cesar Franc-Jozefovo ustanovo za učiteljske sirote na Kranjskem“ doslej nabralo 750 gld. V svrhu pomnožitve glavnice nasvetuje: Vsako okrajno učiteljsko društvo naj v bodočem letu v proslavo cesarjevega 50letnega vladanja priredi vsaj jedno veselico na korist ustanovi, ali naj pa, če so razmere za to neugodne, na učiteljskih konferencah nabira prostovoljnih doneskov. Od deželnega predsedstva naj se izposluje, da sme ustanova nositi cesarjevo ime. Gosp. Gangl je nato obširno govoril o učiteljski stanovski organizaciji. Izražal je začudenje, da učiteljice iz nagajivosti rušijo slogo. (Odločen ugovor pri učiteljicah) Predlagal je: I. „Prihodnje leto naj se skliče v Ljubljano vseslovenski učiteljski shod“. (Sprejeto.) II. Občni zbor se izreče: „Slovensko učiteljsko društvo je faktično deželno učiteljsko društvo, ker vsestranski zastopa koristi vsega kranjskega učiteljstva.“ Pri tem predlogu se je vnela kaj živahna debata. Ganglovemu predlogu je odločno nasprotoval gosp. Šega. Predlog je bil konečno vsprejet. Učiteljice niso zanj glasovale. III. „Društveni odbor naj dobi društveno sobo ter naj v ta namen stopi v dogovor z vdovskim učiteljskim društvom“, z „Narodno šolo“ in z „društvom za zgradbo učiteljskega konvikta“. (Sprejeto.) IV. „Odboru se naroča, da razmišlja o ustanovitvi učiteljske denarne zadruge.“ Gosp. Šega je pred glasanjem povdarjal, da ne kaže ustanavljati društev, za katere se pobira denar v trenutku, ko se prosi za povišanje plač. Predlog je po burni debati prodr. O uvedbi stalnih šolskih nadzornikov je podal temeljito poročilo g. Likar. Na tej podlagi je zbor vsprejel njegov predlog: „Občni zbor se izreče proti uvedbi stalnih šolskih nadzornikov. Društveni odbor naj to naznani na kompetentnem mestu.“ — Poročilo o ponavljalnih šolah je radi poznega časa odpadlo, pač pa so se sprejele naslednje resolucije: 1.) Ponavljalne šole naj se odpravijo; šolski poduk na ljudskih šolah naj se podaljša za jedno leto; uvedó naj se posebni kurzi, kjer se oglasi zadostno število učencev proti določeni posebni plači učiteljevi. G. Perko ožigosa postopanje, da se učiteljske službe pod roko oddajajo, ne da bi se razpisale. Odbor naj čuje, da se to več ne zgodi. Gdč. Demšar želi pojasniti, kako povodi so odbor vodili, da je v Spomenici učiteljice prezrl. Predsednik odgovarja, da učitelj več potrebuje, nego učiteljica, da se učiteljicino delo ne more ceniti tako, kot učiteljev. Kadar bi imela dežela toliko denarja, da bi lahko povišala plače tudi učiteljicam, bi učitelji ne nasprotovali. Gdč. Janja Miklavčič opomni, da je čas, da se organizujejo plače tako za učiteljice, kot za učitelje. Vpraša, zakaj jo je gosp. Gangl po listih osebno žalil. Gosp. Gangl odgo-

vori, da je to njegova privatna stvar, ki ne spada pred občni zbor. Učiteljice nameravajo ustanoviti svoje glasilo in svoje društvo. Pri tem bodo našle obilo podpore pri nasprotnikih učiteljstva. (Klici: Me se opiramo same nase!) Gosp. Šega pravi, da je lani „Zveza“ prosila za povišanje plač, a da takrat ni bilo na prošnji podpisov gospodov, ki načeljujejo „Slov. učit. društvu“. Nikjer ni določeno, koliko plače imej učitelj in koliko učiteljica. Odbor je prepil zakrivil, odbor naj prepil poravna. Tako naj se ne piše v „Učit. Tovarišu“, kakor se je žadnjič pisalo. Ne napada naj se oseb, če niso naročene na kak list. (Na „Narod“ in „Lj. Zvon“ — opomba uredništva.) Govoru gospoda Šega je sledilo demonstrativno ploskanje od strani gdč. učiteljic. Na ugovor g. Jelenca, da so učiteljice provzročile prepil, konstatovale so gdč. učiteljice, da se je prepil pričel z neko opazko „Spomenice.“ Govorilo je še mnogo gospodičin in gospodov, do sporazumljenja pa ni prišlo. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni za odbornike naslednji gospodje: Dimnik Jakob, Letnar Lovro, Jelenec Luka, Gangl Eng., Krujec Ivan, Črnagoj Fr., Likar Janko, Razinger Anton (ki se je pa branil sprejeti izvolitev), in na novo Režek Jurij, pregledovalci računov so gg.: Javoršek, Rožanc, Josin. Gdč. učiteljice niso prodrle s svojimi kandidati. S „Slava“-klici na vladarja se je končalo zborovanje.

Odbor „Slovenskega učiteljskega društva“ se je tako-le sestavil: predsednik Juraj Režek; podpredsednik: Janko Likar; tajnik Engelbert Gangl; blagajnik Frančišek Črnagoj; urednik Jakob Dimnik.

Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta je imelo tekom leta kron 264627 dohodkov in kron 42338 stroškov. Vsega skupaj je dosedaj nabranih kron 604056 in jedna delnica za 100 gl. Župan Hribar je javil društvu, da bode občina tedaj, ko se bode pričelo z zgradbo društvenega poslopja, dala brezplačno prostor, ali pa primeren denarni donesek. Podpore se društvo nadeja tudi od deželnega zbora in Kranjske hranilnice. Društvena hiša bi bila dvanadstropna ter bi bila tako urejena, da bodo stranski prostori donašali društvu kolikor mogoče veliko dohodkov. Nabiranje darov se je pospešilo s krajcarskimi knjižicami po 1 in 5 kr. Znatno bode koristil društvu „Gospodarski program“, ker dotični trgovci, pri katerih kupujejo učitelji, dajo primerne odstotke za konvikt. Ob 50letnici cesarjevega vladanja namerava društvo s pomočjo slovenskih pesnikov, pisateljev, glasbe-

nikov in umetnikov izdati „Almanah“. Izdati namerava dalje mladinsko knjižnico „Zabavni list“. Izhajala bi v poljubnem času, kadar bi bil prejšnji zvezek razprodan. Društvo šteje 3 pokrovitelje. 1 ustanovnika, 100 rednih in 200 podpornih članov.

Slovenska krščansko-socijalna delavska zveza je na sv. Štefana večer priredila v veliki dvorani „Katoliškega Doma“ prvi zabavni večer. Vdeležiti se ga je hotelo toliko ljudstva, da je bila „velika“ dvorana petkrat premajhna in da se končno že ni smelo več spuščati ljudij v dvorano. „Zveza“ je s tem večerom pokazala, kaka bode njena bodočnost, če se dosedanje delo nadaljuje. Vspored je bil primerno prikrojen dr. Krekovemu godu, katerega je ta večer združeno krščanskosocijalno delavstvo najsijajnejše praznovalo. Prolog M. Prelesnikov je vzbudil kipeče navdušenje, godba je igrala slovanske točke pevsko društvo „Zvon“ je čvrsto nastopilo; g. Urbančič-Podgrajski je slavil s komičnim prizorom zopet zaslužen odobravanje, v zabavnem delu so tvorili komični govor g. dr. Debeveca in govori g. Gostinčarja ter za stopnikov zagorske deputacije — na čelu ji gg. župnik Gross in kapelan Škerjanec ter gospa Milačeva — pa tombola kaj prijetno zabavo in poduk. Predlog g. Zillerja, naj „Zveza“ sv. očetu Leonu XIII. k slavnosti imenom slovenskega krščanskosocijalnega delavstva izrazi svoje najglobejše spoštovanje, je bil jednoglasno vsprejet.

Viško-Glinška Čitalnica je na sv. Štefana večer z lepo uspelo veselico praznovala svoje prerojenje. Petje domačega zbora, dramatično predstavo „Eno uro doktor“ in tamburanje „Zvezde“ je mnogobrojno občinstvo odlikovalo z obilo pohvalo. Krepko delujoča „Čitalnica“: drami, navdušuj okoličansko ljudstvo!

Slov. delavsko pevsko društvo „Slavec“ priredi v soboto, dne 1. januarja 1898. l. novoletno veselico v telovadnici „Narodnega doma“. Iz prijaznosti bodo sodelovali gg.: režiser R. Inemann, Fr. Perdan in M. Benčan iz Celja. Godba sl. c. in kr. pešpolka kralj Belgijcev št. 27. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 50 kr. za osebo, trije člani jedne obitelji 1 gl. 20 kr., čč. podporni člani so vstopnine prosti.

Silvestrov večer priredi ljubljanski „Sokol“ v svojih prostorih v petek 31. t. m. Prvikrat bode nastopilo „Slovensko trgovsko pevsko društvo“ iz Ljubljane.

V **Slovanski Čitalnici v Trstu** je ženska šolska mladina šentjakobske šole na sv. Štefana večer napravila krasno veselico. Dvorana sicer

ni velika, a bila je natlačeno polna. Deklice so predstavljale jako dolgo igro „Bernardka“ gladko, živo in lepo, kakor bi bile že davno izurjene igralke. Vmes so prepevale ganljive slovenske pesmi z izredno točnostjo. Vse je bilo osupnjeno nad tolikim uspehom ženske šole družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu. Čast za to gre učiteljicam, ki so gotovo imele mnogo truda, da so deklice tako izborno nabrusile, in v prvi vrsti častiti prednici šolskih sester, ki je bila vsemu voditeljica. Nekoliko dnij poprej so tudi „cirilčki“ pokazali s podobno predstavo, da so se v šoli že mnogo lepega naučili. Neizmerna škoda bi bila, ako bi družba vsled pojemajočih financ morala tržaški šoli skrciti, ali celo opustiti. Slovenci, čuvajmo našo družbo sv. Cirila in Metoda!

Razne stvari.

Sv. očetu papežu Leonu bodo Amerikanci podarili dragocen, šest palcev dolg križ iz masivnega suhega zlata. Križ je ozaljšan z 90. najčistejšimi in velikimi biseri.

Nemštvo na Dunaju. V nižjeavstrijskem deželnem zboru se je stavil nujni predlog, da je nemški jezik izključno učni jezik na vseh šolah v Nižji Avstriji. S tem se hoče Čehom onemogočiti, da bi dobili češke šole na Dunaju. — V mestnem zboru dunajskem se je pa liberalec Gruber naravnost trdil, da se Nemci bore za predpravo nemške kulture v Avstriji.

Grozna nesreča na sveti večer se je zgodila pri dunajskem mizarju Vojtehu Kvetonu. Vajenec Jan Šula je bil povabil svojega prijatelja Marzyja k sebi in se z njim kratkočasil. V tem, ko je Šula postavljaj keglje, se je Marzy igral z revolverjem, kateri je bil seboj prinesel. Revolver se je izprožil in krogla je zadela Šulo v sence. Deček je bil takoj mrtev. Marzy je stopil k njemu in ko je videl, da je deček mrtev, se je ustrelil v glavo in se mrtev zgrudil na svojega prijatelja.

Prodaja posestva.

Na prosto roko je na prodaj v sredi ljubljanskega mesta

lepa hiša s prostornim vrtom.

Hiša stoji na oglu dveh ulic. Kdor bi ne hotel kupiti vsega posestva, se mu odprodá tudi del vrta, mimo katerega se otvori v kratkem nova cesta.

Cene jako zmerne. Več pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Lista“.

100 (3-2)

Najboljše in najpripravnejše drsalke

so
„Kondor“ in „Helios“.

„Kondor“ navadne	1 par	gld. 2.—
ponikljane	„	3.—
„Helios“	„	6.—
„Halifax“ navadne	„	1.—

pri
Andr. Druškoviču
Mestni trg št. 10.

101 (3-2)

Jos. Petrič,

trgovina s papirjem v Ljubljani.

(Sv. Petra cesta št. 6.)

Priporoča najuljudnejše svojo zalogo vsakovrstnega papirja.

Zadnje novosti v pismenih konfekcijah, krasne albume, pisalne garniture i. t. d.

Cene zmerne. Postrežba solidna.

Trnkóczyja
ustna voda
steklenica 50 kr.

Trnkóczyja
prašek za zobe
škatljica 30 kr.

kakor tudi

vse medicinično-kirurškične in pharmaceutične preparate, specialitete itd., dietična sredstva, homeopatična zdravila, medicinska mila, parfumerije itd. itd.

priporočajo in razpošiljajo na vse strani

lekarniške tvrdke:

Ubald pl. Trnkóczy v Ljubljani na Kranjskem,
Viktor pl. Trnkóczy na Dunaju, Margarethen,
Dr. Oton pl. Trnkóczy na Dunaju, Landstrasse,
Julij pl. Trnkóczy na Dunaju, Josefstadt,
Vendelin pl. Trnkóczy v Gradcu na Štajarskem.

Pošiljatev z obratno pošto.